

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TẤM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH
VỀ TRUNG THỰC, TRÁCH NHIỆM; GẮN BÓ VỚI NHÂN DÂN; ĐOÀN
KẾT, XÂY DỰNG ĐẢNG TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH
(Chuyên đề thực hiện Chỉ thị 03-CT/TW trong năm 2015)**

I. Bối cảnh thực hiện chỉ thị 03-CT/TW về “tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức hồ chí minh” trong năm 2015.

Năm 2015 là năm cuối thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XI, nhiều nhiệm vụ lớn, quan trọng đặt ra trước toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta, cần nỗ lực và tập trung giải quyết. Kết quả thực hiện các nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng Đảng trong 2015 có ý nghĩa quan trọng không chỉ với thực hiện kế hoạch 5 năm 2011-2015, mà còn tạo tiền đề cho những năm sau.

- *Về phát triển kinh tế - xã hội.* Sau 4 năm thực hiện đổi mới mô hình tăng trưởng, phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững với 3 khâu đột phá chiến lược, nền kinh tế nước ta đã có chuyển biến tích cực, đang phục hồi rõ rệt, tạo cơ sở cho sự phát triển cao hơn trong năm 2015. Đồng thời, những cố gắng và kết quả đã được trong năm 2015 có vai trò quan trọng đến việc hoàn thành kế hoạch 5 năm 2011-2015.

Tuy vậy, quá trình chuyển đổi mô hình tăng trưởng của nền kinh tế nước ta đang đặt ra nhiều vấn đề cần phải giải quyết. Tiềm năng tăng trưởng theo chiều rộng ngày càng giảm dần. Việc tăng trưởng theo chiều sâu, hiệu quả và bền vững cần nhiều yếu tố mới, trong đó có khoa học, công nghệ, nguồn nhân lực, môi trường, thể chế kinh tế...., Sự thống nhất tư tưởng và hành động trong Đảng và xã hội, nêu cao tinh thần trách nhiệm ở mọi cấp, mọi ngành là yêu cầu đầu tiên để thực hiện thắng lợi quá trình chuyển đổi trên. Học tập và theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm, gắn bó với Nhân dân, đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, góp phần vào thực hiện nhiệm vụ quan trọng đó.

- *Xây dựng và bảo vệ Tổ quốc* là hai nhiệm vụ chiến lược luôn luôn gắn với nhau, phải tiến hành đồng thời. Phát huy tinh thần trách nhiệm trước Tổ quốc của mỗi công dân, trước hết là trong mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, để bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, lợi ích quốc gia dân tộc là yêu cầu chung trong mọi giai đoạn cách mạng.

Trong giai đoạn hiện nay, vấn đề đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội và tăng cường tiềm lực quốc phòng, an ninh, nhất là tiềm lực chính trị tinh thần, để bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, lợi ích quốc gia dân tộc ngày càng trở nên quan trọng. Học tập và theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm, gắn bó với Nhân dân, đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh trực tiếp thực hiện các nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

- *Công tác xây dựng Đảng* được xác định là nhiệm vụ then chốt trong công cuộc đổi mới ở nước ta. Lời dặn đầu tiên trong bản Di chúc thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho chúng ta là “*trước hết nói về Đảng*”. Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh luôn luôn là nhân tố đảm bảo cho thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Nguyên cơ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong Đảng và xã hội, nhất là trong điều kiện đảng cầm quyền, đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh cảnh báo từ rất sớm, ngay sau khi giành được chính quyền, xây dựng bộ máy nhà nước mới. Trong công cuộc đổi mới, Đảng ta đã chỉ ra nguy cơ này tại Hội nghị toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII, tháng 01-1994. Đến nay tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đã trở thành một hiện tượng khá phổ biến, có trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong các tầng lớp Nhân dân. Từ sự suy thoái đó, đã nảy sinh ra nhiều tệ nạn đáng lo ngại, như tham nhũng, tiêu cực, bè phái, lợi ích nhóm... Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI coi đây là *"vấn đề cấp bách"*, cần tập trung giải quyết.

Trong bản Di chúc, viết vào những năm 1965 - 1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấy trước những thay đổi, những nguy cơ nêu trên của đất nước. Bởi vậy, Người coi việc đầu tiên là *"về con người"* và trước hết là nói về Đảng, về xây dựng Đảng. Cốt lõi vấn đề là đoàn kết, phải giữ gìn sự đoàn kết thống nhất trong Đảng như *"giữ gìn con người của mắt mình"*.

Học tập và theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh góp phần tích cực, quan trọng để thực hiện Nghị quyết Trung ương 4, khắc phục tình trạng nêu trên.

- Năm 2015 là năm chuẩn bị và tiến hành đại hội các cấp, tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Đại hội diễn ra trong bối cảnh đất nước ta có nhiều cơ hội to lớn để đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời đất nước cũng đang đứng trước những thách thức không nhỏ cần phải giải quyết. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, gắn bó với nhân Nhân dân, phát huy tinh thần đoàn kết trong xây dựng Đảng là nhân tố hàng đầu đảm bảo chất lượng và thắng lợi của đại hội các cấp tiến tới Đại hội toàn quốc lần thứ XII của Đảng.

- Năm 2015 tiếp nối những hoạt động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh theo Chỉ thị 03-CT/TW của Bộ Chính trị và Kế hoạch 03-KH/TW của Ban Bí thư khóa XI. Chủ đề học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh hướng vào 3 nội dung lớn: về trung thực, trách nhiệm; về gắn bó với Nhân dân; về đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Thực hiện tốt chủ đề trên không chỉ góp phần thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ to lớn đặt ra trước Đảng, Nhà nước, Nhân dân ta, mà còn để phát huy những kết quả đạt được trong thực hiện chủ đề các năm trước, thực hiện chủ đề chung trong toàn khóa, tạo tiền đề cho việc học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách của Bác trong những năm sau.

Tổ chức tốt việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh năm 2015 còn là để tổng kết, đánh giá kết quả đạt được, báo cáo với Đại hội các cấp và Đại hội XII, kiến nghị với Đại hội về hình thức, phương pháp tổ chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức của Bác trong những năm tới.

II- Tư tưởng, tấm gương đạo đức hồ chí minh về trung thực, trách nhiệm; gắn bó với nhân dân; đoàn kết, xây dựng đảng trong sạch, vững mạnh

1- Tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm

1.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm

1.1.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về trung thực, “nói thì phải làm”

- Trung thực là là một phẩm chất đạo đức, thể hiện sự thống nhất giữa tư tưởng và hành động, nhận thức và việc làm; giữa tư tưởng đạo đức và hành vi đạo đức của mỗi người. Đối lập với trung thực là giả dối. Trong quan hệ giữa người với người, Hồ Chí Minh coi trung thực là nói đi đôi với làm. Trong bài giảng “Tư cách một người cách mệnh”, Người viết:... “Nói thì phải làm”^[1]...

- Cơ sở tư tưởng Hồ Chí Minh về phẩm chất đạo đức “trung thực” bắt nguồn từ truyền thống của dân tộc: những phẩm chất thật thà, ngay thẳng, vị tha, thương yêu con người, sống có tình, có nghĩa... Tất cả những điều đó làm nổi lên đức tính trung thực của người Việt Nam. Đồng thời, Hồ Chí Minh còn tiếp thu, thấu hiểu những tinh hoa văn hóa đạo đức của nhân loại, từ triết lý “*kỷ sở bất dục, mặc thi u nhân*” “*chính danh quân tử*” của Nho giáo; những lời răn dạy “*từ bi, hỷ xả*”, “*cứu khổ, cứu nạn*”, không nói dối trá, không ăn cắp, cứu mang giúp đỡ con người... của Phật giáo; đức hy sinh, tự sám hối với mình của Công giáo... Trung thực trong tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh mang nội dung đạo đức cao quý của người cộng sản, những người đã công khai nói về sự tự nguyện hy sinh, cống hiến cả cuộc sống của mình cho mục tiêu giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người...

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, biểu hiện cụ thể của trung thực là “*nói thì phải làm*”. Nói đi đôi với làm là nguyên tắc thực hành đạo đức, là phương châm hoạt động, là biểu hiện sinh động cụ thể của việc quán triệt sâu sắc nguyên tắc thống nhất giữa lý luận với thực tiễn, giữa suy nghĩ và hành động trong một con người.

- *Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về trung thực, “nói thì phải làm”*

+ Với cán bộ, đảng viên, công chức, trung thực trước hết là với Đảng với cách mạng. Xây dựng, rèn luyện bản lĩnh vững vàng, có niềm tin vào mục tiêu lý tưởng cách mạng của Đảng, thì dù phải trải qua những tình huống phức tạp, những bước ngoặt hiểm nghèo, vẫn luôn luôn trung thực với mình, trung thành với Đảng, với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, vì tự do, ấm no, hạnh phúc của Nhân dân.

+ Trung thực là phải nói và làm đúng chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, chống chủ nghĩa cá nhân, không được vì lợi ích cá nhân mà xuyên tạc, nói sai, làm sai. Nắm vững mục tiêu lý tưởng của Đảng trong toàn bộ tiến trình cách mạng và được cụ thể hóa thành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong từng giai đoạn để thực hiện cho đúng; để tuyên truyền, giáo dục, vận động Nhân dân làm theo cho đúng.

+ Trung thực, thống nhất giữa lời nói và việc làm, “*không được nói một đằng, làm một nẻo*” là sự thể hiện sự trung thực với chính mình. Nếu chính mình tham ô mà bảo người khác liêm khiết thì không được và là sự giả dối. Nếu kêu gọi mọi người cần kiệm, liêm chính, chí công, vô tư, mà bản thân mình lại lười biếng, không cần, kiệm, không hoàn thành những công việc được giao, luôn tìm cách tham ô tiền của Nhà nước và Nhân dân, sống hoang phí, xa hoa..., là giả dối, không trung thực.

+ Trung thực là nghiêm túc với chính mình, đúng mực với người khác, không được “*hứa mà không làm*”. Lời hứa chỉ có giá trị khi đi liền với việc làm cụ thể. “*Làm*” ở đây chính là hành động từ việc nhỏ đến việc lớn, là hoạt động thực tiễn tổ chức thực hiện, đưa chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật

của Nhà nước vào cuộc sống. Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ, đảng viên *“Nói ít, bắt đầu bằng hành động”*^[2]; *“tốt nhất là miệng nói, tay làm, làm gương cho người khác bắt chước”*^[3]. Cán bộ, đảng viên *“cần phải óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm. Chứ không phải chỉ nói suông, chỉ ngồi viết mệnh lệnh... phải thật thà nhúng tay vào việc”*^[4].

+ Đối với Đảng, Hồ Chí Minh yêu cầu *“Đảng phải luôn luôn xét lại những nghị quyết và những chỉ thị của mình đã thi hành thế nào. Nếu không vậy thì những nghị quyết và chỉ thị đó sẽ hóa ra là lời nói suông mà còn hại đến lòng tin cậy của Nhân dân đối với Đảng”*³. Đảng phải luôn luôn tự đổi mới, tự chỉnh đốn để hoàn thành trách nhiệm, lời hứa trước Nhân dân. Khi mắc sai lầm, khuyết điểm thì dũng cảm nhận lỗi trước dân và kiên quyết dựa vào dân để sửa chữa khuyết điểm.

1.1.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về trách nhiệm

- Hồ Chí Minh coi trách nhiệm là việc phải làm không thể thoái thác. Trách nhiệm như là bổn phận của mỗi người, dù ở cương vị nào, to hay nhỏ, lớn hay bé, mỗi người đều có *“bổn phận”*. Ý thức trách nhiệm là tự ý thức được về các công việc phải làm, *“nhận rõ phải, trái, đúng sai”*, tự mình xác định việc cần làm. Trên cơ sở có ý thức đúng đắn, tự giác, tích cực thực hiện trách nhiệm của mình là *“có tinh thần trách nhiệm cao”*.

- Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định mỗi người đều có trách nhiệm và nhấn mạnh trách nhiệm của người cán bộ, đảng viên, công chức.

Một là, trách nhiệm với Tổ quốc. Chủ nghĩa yêu nước chân chính và tinh thần dân tộc là cơ sở của ý thức trách nhiệm trong mỗi người dân với Tổ quốc. Khi Tổ quốc lâm nguy thì *“Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không phân biệt tôn giáo, đảng phái, dân tộc, hễ là người Việt thì phải đứng lên chống thực dân Pháp”*. Lòng yêu nước ấy dâng lên mạnh mẽ *“kết thành làn sóng nhân chìm bè lũ cướp nước và bán nước”*.

- Theo Hồ Chí Minh, mọi cán bộ, đảng viên, công chức luôn có trách nhiệm thiêng liêng, cao cả đối với Tổ quốc, với sự sống còn của quốc gia, dân tộc. Trách nhiệm ấy được thể hiện ở tinh thần đấu tranh quên mình cho độc lập, tự do, thống nhất đất nước. Lịch sử Đảng ta đã có nhiều tấm gương điển hình tuyệt vời về trách nhiệm cao cả ấy. Tại Lễ kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập Đảng, tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: *“Biết bao đảng viên ưu tú đã hy sinh một cách cực kỳ oanh liệt. Chỉ riêng trong cấp Trung ương của Đảng đã có 14 đồng chí bị đế quốc Pháp bắn, chém, hoặc đập chết trong các nhà tù. Máu đào của các liệt sĩ ấy đã làm cho lá cờ cách mạng thêm đỏ chói. Sự hy sinh anh dũng của các liệt sĩ đã chuẩn bị cho đất nước ta nở hoa độc lập, kết quả tự do”*⁴.

- Trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, công chức đối với Tổ quốc còn thể hiện ở tinh thần nỗ lực phấn đấu cho đất nước giàu mạnh, cho chủ nghĩa xã hội thành công. Trong quá trình lãnh đạo xây dựng miền Bắc xã hội chủ nghĩa (1954-1969), Người luôn nhắc nhở trách nhiệm của đội ngũ đảng viên là phải ra sức xây dựng, phát triển kinh tế, quyết tâm đưa miền Bắc tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa xã hội. Đã nhiều lần, Người chỉ rõ trách nhiệm của toàn Đảng nói chung và của từng đảng viên nói riêng là: *“Lãnh đạo Nhân dân kháng chiến thắng lợi, kiến quốc*

thành công, thực hiện dân chủ mới, tiến lên chủ nghĩa xã hội, rồi tiến đến chủ nghĩa cộng sản"⁵.

Hai là, trách nhiệm đối với Nhân dân. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, công chức với Nhân dân được bắt nguồn từ nguyên lý: *"Nước lấy dân làm gốc", "Sự nghiệp cách mạng là do Nhân dân tiến hành", "Nhân dân là người làm ra lịch sử"*... Cán bộ, đảng viên, công chức phải *"hết lòng, hết sức phục vụ Nhân dân"*. Để làm được việc đó, cán bộ, đảng viên công chức còn phải thường xuyên tuyên truyền, giáo dục cho Nhân dân nắm vững quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; lãnh đạo quần chúng Nhân dân thực hiện thắng lợi các đường lối, chính sách ấy. Trong bài *"Đảng viên Đảng lao động Việt Nam"*, Người đã chỉ rõ: *"Mỗi đảng viên là một người thay mặt cho Đảng trước quần chúng, giải thích chính sách của Đảng và của Chính phủ cho quần chúng hiểu rõ và vui lòng thi hành"*⁶.

- Người nhắc nhở, muốn lãnh đạo được quần chúng Nhân dân thì cán bộ, đảng viên, công chức phải sâu sát, gần gũi quần chúng, chăm lo giúp đỡ quần chúng về mọi mặt; phải *"trọng dân, sát dân, tin dân"*, phấn đấu sao cho *"dân phục, dân tin, dân yêu"*. Người luôn yêu cầu tất cả đảng viên phải *"... lắng nghe ý kiến và nguyện vọng của Nhân dân, học hỏi kinh nghiệm của Nhân dân"*⁷, *"việc gì cũng phải học hỏi và bàn bạc với dân chúng, giải thích cho dân chúng... Đưa mọi vấn đề cho dân chúng thảo luận và tìm cách giải quyết"*⁸.

- Trách nhiệm của cán bộ, đảng viên là phải nêu gương trước quần chúng về mọi mặt. Theo Người, trong mọi phong trào, mọi nhiệm vụ, cán bộ, đảng viên đều phải tiên phong, gương mẫu làm trước, tiến trước để quần chúng noi theo. Sự gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên có vai trò rất to lớn để biến đường lối, chủ trương của Đảng thành hiện thực. Người nhấn mạnh: *"Người đảng viên - dù công tác to hay nhỏ, địa vị cao hay thấp - ở đâu cũng phải làm gương mẫu cho quần chúng... Muốn cho quần chúng nghe lời mình, làm theo mình, thì người đảng viên, từ việc làm, lời nói đến cách ăn ở đều phải gương mẫu"*⁹.

- Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ, đảng viên, công chức phải kính trọng dân. Người luôn nhắc nhở đảng viên phải kính yêu Nhân dân, tôn trọng quyền làm chủ của Nhân dân, tuyệt đối không được có thái độ *"vác mặt làm quan cách mạng"*, không được hách dịch, những nhể Nhân dân. Nói chuyện với cán bộ, đảng viên tỉnh Hà Tây, Người nhấn mạnh: *"Mỗi người đảng viên, mỗi người cán bộ từ trên xuống dưới đều phải hiểu rằng: mình vào Đảng để làm đầy tớ cho Nhân dân... Lãnh đạo là làm đầy tớ Nhân dân và phải làm cho tốt"*¹⁰.

Ba là, trách nhiệm đối với Đảng. Tất cả đảng viên phải kiên định với tôn chỉ, mục đích, mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Đảng viên phải quán triệt sâu sắc và thực hiện nghiêm túc đường lối, chủ trương, nghị quyết do Đảng đề ra; thực hiện tốt các nhiệm vụ của người đảng viên; chấp hành nghiêm Điều lệ, kỷ luật Đảng; tích cực tham gia xây dựng đảng bộ, chi bộ trong sạch vững mạnh; luôn giữ vững tính tiên phong, gương mẫu của người đảng viên. Hồ Chí Minh nhấn mạnh: *"Người cộng sản chúng ta không được phút nào quên lý tưởng cao cả của mình là: suốt đời làm cách mạng, phấn đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập, làm cho chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản hoàn toàn thắng lợi trên Tổ quốc ta và trên toàn thế giới"*¹¹.

- Hồ Chí Minh còn chỉ rõ, trách nhiệm của đảng viên đối với Đảng là phải ra sức học tập chủ nghĩa Mác - Lênin. Bởi lẽ, theo Người, nếu thiếu hiểu biết, nhất là thiếu hiểu biết về chủ nghĩa Mác - Lênin thì trình độ giác ngộ của đảng viên sẽ thấp, nhất định không thể hăng hái đấu tranh cho sự nghiệp cách mạng. "*Học hỏi là một nghĩa vụ của đảng viên đối với Đảng, đối với Nhân dân*"².

- Để nâng cao trách nhiệm với Đảng, đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức phải không ngừng rèn luyện đạo đức cách mạng, phải thực hiện tốt 5 điều "*nhân, nghĩa, trí, dũng, liêm*", tuyệt đối chấp hành nghị quyết và kỷ luật Đảng, luôn đặt lợi ích của Đảng lên trên, lên trước lợi ích của cá nhân mình. Người yêu cầu mọi đảng viên không chỉ nhận thức đầy đủ, sâu sắc trách nhiệm của mình đối với Đảng, mà quan trọng hơn là những trách nhiệm ấy phải được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả, thường xuyên, liên tục.

Bốn là, trách nhiệm với bản thân, gia đình, quê hương.

- Biểu hiện cụ thể của các trách nhiệm nêu trên của mỗi người là trách nhiệm với chính mình, với "*bốn phận*", công việc được giao. Khi xác định rõ "*bốn phận*", trách nhiệm phải làm thì tự thân mỗi người tự giác, tự mình cố gắng vươn lên để hoàn thành trách nhiệm đó. Là một thành viên của xã hội, của tổ chức, mỗi người giữ một vị trí xã hội nhất định, hoạt động trong một lĩnh vực nhất định và thực hiện một công việc nhất định. Do vậy, hoàn thành nhiệm vụ được giao là kết quả thực hiện các trách nhiệm nêu trên.

- Cán bộ, đảng viên, công chức phải chăm lo xây dựng gia đình, dòng họ, quê hương... Phải giáo dục cho các thế hệ trong gia đình, dòng họ về lòng yêu nước, về trách nhiệm xã hội, về ý chí vươn lên trong học tập và công tác, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, tất cả đảng viên phải quan tâm giáo dục cho con cháu về đạo đức, lối sống lành mạnh, nhất là tinh thần cần kiệm, liêm chính, lòng nhân ái, tình đoàn kết cộng đồng; biết kế thừa, phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ, quê hương và của toàn dân tộc.

2. Tám gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm

- Ra đi tìm đường cứu nước, Hồ Chí Minh mang theo hoài bão, khát vọng giành lại nền độc lập cho Tổ quốc. Người đã xác định trách nhiệm của người dân đối với Tổ quốc, ở đây là người dân mất nước. Những hoạt động của Người trong thời gian tìm đường cứu nước (1911-1920) là công việc tự giác, là trách nhiệm của một người dân đối với Tổ quốc, đối với dân tộc, Nhân dân mình. Suốt gần mười năm trải qua bao nhiêu sự tìm tòi, chiêm nghiệm, khám phá, cuối cùng Người đã tìm được con đường cứu nước, giải phóng dân tộc, hoàn thành trách nhiệm đầu tiên do chính mình đặt ra.

- Sau khi tìm được con đường cứu nước, Hồ Chí Minh tự xác định trách nhiệm thức tỉnh dân tộc Việt Nam, trước hết là lớp thanh niên, trí thức yêu nước về nhiệm vụ và con đường cứu nước, giải phóng dân tộc. Đầu năm 1930, Người đã hoàn thành được một nhiệm vụ có ý nghĩa quan trọng hàng đầu của tiến trình cách mạng, đó là sáng lập ra đội tiên phong của giai cấp công nhân và của cả dân tộc - Đảng Cộng sản Việt Nam - để lãnh đạo toàn dân đấu tranh giành lại nền độc lập cho Tổ quốc.

- Người đã xác định đường lối "*kháng chiến, kiến quốc*"; "*thực hiện đồng thời hai nhiệm vụ chiến lược*"; lãnh đạo Nhân dân ta đánh thắng chiến tranh xâm lược của

thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, xây dựng và bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, hoàn thành sự nghiệp cách mạng dân tộc dân chủ Nhân dân trong phạm vi cả nước; cả nước xây dựng chủ nghĩa xã hội.

- Trong cuộc đấu tranh lâu dài, gian khổ đó, có lúc Đảng gặp sai lầm, Hồ Chí Minh đã nhận trách nhiệm trước Đảng, trước dân. Trong thư gửi Nhân dân về kết quả cải cách ruộng đất, Người thay mặt Đảng, Chính phủ xin lỗi Nhân dân, hứa sửa chữa, khắc phục...

Trong cuộc đấu tranh đó, Hồ Chí Minh tự đặt mình trong tập thể, trung thành với sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc, như Người viết *“cả khi phải ẩn nấp nơi núi non, ra vào nơi tù tội không bao giờ xa rời mục tiêu đó”* và *“nguyện đi cùng với đồng bào, dù phải hy sinh tính mạng cũng không nề”*...

3.3.2. Tấm gương mẫu mực về phẩm chất, tư cách của một đảng viên, luôn luôn phấn đấu làm tròn mọi nhiệm vụ được Đảng giao phó

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một tấm gương sáng, mẫu mực của một đảng viên suốt đời phấn đấu, hy sinh cho sự nghiệp cách mạng của Đảng, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, nổi bật nhất ở các điểm sau:

Một là, tấm gương tuân thủ các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng.

Là người thành lập, rèn luyện và lãnh đạo cao nhất của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn luôn gương mẫu, thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng, coi kỷ luật của Đảng là kỷ luật nghiêm minh và tự giác. Quan tâm đến việc mở rộng và thực hành dân chủ trong Đảng, Người đã gương mẫu thực hiện dân chủ đầy đủ và tích cực nhất trong sinh hoạt Đảng. Người xác định rõ trách nhiệm cá nhân, nêu cao tinh thần *“phụ trách”* trước Đảng, trước dân tộc và Nhân dân.

Hai là, tấm gương luôn luôn tự rèn luyện, trau dồi phẩm chất, năng lực, đạo đức, lối sống, tác phong của một đảng viên.

- Đó là tấm gương luôn luôn giữ vững và rèn luyện ý chí, quyết tâm thực hiện với tinh thần *“Không có gì quý hơn độc lập, tự do!”*; với trách nhiệm trung thành với Đảng, với nước, hiếu với dân.[24]

- Tấm gương khổ luyện, tiếp thu các giá trị văn hóa, tự hoàn thiện nhân cách, không ngừng học tập để có tri thức, nâng cao tầm trí tuệ. Hồ Chí Minh đã được UNESCO tôn vinh là anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa lớn, kiệt xuất của thế giới.

- Tấm gương rèn luyện, giữ vững đạo đức cần kiệm, liêm chính, chí công, vô tư; lòng nhân ái bao la, trong sáng, thủy chung; lối sống giản dị, thiết thực, hòa đồng, làm chủ bản thân và luôn có khát vọng vươn tới những chuẩn mực của chân, thiện, mỹ.

- Tấm gương rèn luyện để có tác phong gần dân, hiểu dân, vì dân; gương mẫu trong cuộc sống hàng ngày.

Tấm gương sáng ngời của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã góp phần quan trọng vào kết quả của quá trình xây dựng Đảng ta trong sạch, vững mạnh, bởi vì như chính Người đã quan niệm: *“Ở phương Đông và ở Việt Nam, một tấm gương sống có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”*.

III. Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm; gắn bó với nhân dân; đoàn kết, xây dựng đảng trong sạch, vững mạnh trong giai đoạn hiện nay

1. Về trung thực, trách nhiệm

- Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm là yêu cầu chung trong các giai đoạn phát triển của cách mạng. Đó là sự phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, sống đoàn kết gắn bó, có trách nhiệm với mình với quê hương, đất nước. Trong lịch sử dân tộc, các quan niệm “*đói cho sạch, rách cho thơm*” “*thật thà, trung thực*”, “*không tham của người khác*”, “*cứu người như cứu mình*”... đã chi phối đời sống cộng dân tộc hàng ngàn năm, là cơ sở nuôi dưỡng khối đoàn kết, tình nhân ái trong xã hội.

- Dưới ảnh hưởng của truyền thống dân tộc và những quan niệm tốt đẹp của Nho giáo, Phật giáo, người Việt Nam luôn có ý thức trách nhiệm với mình, với cộng đồng và xã hội, Đầu tiên từ tu thân mới có thể tề gia, trị quốc, bình thiên hạ. Trách nhiệm với quê hương, công đồng là của mỗi người, bởi “*lũ lụt thì lụt cả làng*”, nên ai cũng phải chung tay khắc phục. Khi quốc gia “*hữu sự*” thì “*sát phu*” cũng phải có trách nhiệm, “*giặc đến nhà đàn bà cũng đánh*”... Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực và trách nhiệm là giữ gìn, phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc; là nhiệm vụ của tất cả mọi người dân Việt Nam.

- Phát huy truyền thống trung thực, trách nhiệm trong mỗi người Việt Nam hiện nay là để góp phần xây dựng nền tảng đạo đức, tinh thần, văn hóa của xã hội mới, nhắm tới mục tiêu xã hội “*dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh*”. Trong công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, Đảng đã khẳng định vị trí vai trò của việc xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội bên cạnh xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật cho xã hội mới. Đảng đã xác định phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt và phát triển văn hóa, xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội có vai trò quan trọng. Duy trì và phát huy truyền thống đạo đức trung thực, trách nhiệm là yêu cầu của việc xây dựng xã hội mới.

- Trong quá trình xây dựng đất nước, chúng ta cần phải khắc phục sự tác động tiêu cực của nền kinh tế sản xuất nhỏ, tiểu tư hữu, cơ sở để nảy sinh sự gian dối, làm hàng giả ... ; trong lĩnh vực xã hội là sự thiếu trung thực, nói dối, nói một đằng, làm một nẻo, cơ hội chủ nghĩa... Những tệ nạn xã hội này càng dễ phát triển trong cơ chế thị trường chưa được hoàn thiện, khi quản lý nhà nước còn lỏng lẻo trên nhiều lĩnh vực... Chủ nghĩa cá nhân theo đó có cơ hội phát triển. Việc lợi dụng chức quyền, tham nhũng dễ nảy sinh; tệ nói dối, làm hàng giả, ăn cắp... “*trở nên bình thường*” và không còn cảm thấy xấu hổ... Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII, Nghị quyết Trung ương 9 khóa XI đã xác định các nhiệm vụ xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, xây dựng nhân cách con người, trong đó có phẩm chất trung thực và trách nhiệm.

- Yêu cầu của việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về trung thực, trách nhiệm là mỗi người Việt Nam cần xây dựng lối sống trung thực, trước hết là trung thực với chính mình, với gia đình, người thân, để trung thực với bạn bè, đồng chí, tổ chức và Nhân dân. Khắc phục cho được tệ nói dối trong tổ chức và xã hội đã đến mức như thói quen; loại trừ cho được thói ích kỷ, tham lam,

tranh cướp, hôi của khi người khác gặp hoạn nạn; tệ làm hàng giả, bán giả, gian manh, lừa dối trên thương trường, trong quan hệ xã hội,... Đó là cơ sở để xây dựng một xã hội dân chủ, văn minh, hạnh phúc, bởi không có xã hội hạnh phúc khi không có các gia đình hạnh phúc, con người hạnh phúc. Mà một gia đình không thể hạnh phúc khi mọi thành viên trong gia đình sống không trung thực...

- Trung thực đi liền với trách nhiệm. Mỗi người trong xã hội đều có những trách nhiệm, với những biểu hiện cụ thể nhất định. Người có cương vị càng lớn càng có trách nhiệm cao. Đã trung thực với chính mình thì không bao giờ từ bỏ trách nhiệm của mình. Trung thực và trách nhiệm góp phần để khắc phục những suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong xã hội ta hiện nay.

2. Về gắn bó với Nhân dân

- Trách nhiệm gắn bó với Nhân dân trước hết thuộc về cán bộ, đảng viên của Đảng, công chức của Nhà nước, những người có nhiệm vụ phục vụ Nhân dân. Tư tưởng Hồ Chí Minh đã khẳng định vai trò quyết định của quần chúng Nhân dân đối với thắng lợi của cách mạng, khi Người thường nhắc câu *“Để mười lần không dân cũng chịu, Khó trăm lần dân liệu cũng xong”*. Trách nhiệm gắn bó với Nhân dân của cán bộ, đảng viên, công chức là để phục vụ Nhân dân, huy động sức mạnh trong Nhân dân thực hiện các nhiệm vụ cách mạng. Gắn bó với Nhân dân còn là đạo lý của người cán bộ công chức, bởi *“com chúng ta ăn, áo chúng ta mặc”* do Nhân dân cung cấp; tiền lương chúng ta nhận, phương tiện chúng ta làm việc là từ tiền thuế của dân. Thực hiện gắn bó với Nhân dân, bắt đầu từ mục tiêu phục vụ Nhân dân là quay về những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, góp phần khắc phục sự suy thoái về tư tưởng chính trị.

- Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về gắn bó với Nhân dân là phát huy bài học kinh nghiệm của cách mạng Việt Nam, lấy dân làm gốc. Hồ Chí Minh từng dạy *“Gốc có vững, cây mới bền, Xây lầu thắng lợi trên nền Nhân dân”*. Bài học có dân là có tất cả không chỉ đúng trong những năm *“nếm mật nằm gai”*, dựa vào dân để xây dựng phong trào trong đấu tranh giành và bảo vệ chính quyền, mà ngày nay càng chứng minh sự đúng đắn của nó. Trong xây dựng kinh tế, không xuất phát từ lợi ích của dân, các chủ trương, chính sách mới không được dân thực hiện, không đi vào thực tiễn, chỉ nằm trên bàn giấy; các phong trào thi đua trở nên hình thức; các cuộc vận động, huy động sự đóng góp của dân bị phản ứng dưới nhiều hình thức, có khi lan rộng ra nhiều nơi. Người cán bộ lãnh đạo hết lòng vì dân, ở đâu, khi nào cũng được dân kính trọng, tôn vinh, như Bác Hồ và gần đây là Đại tướng Võ Nguyên Giáp, được tôn vinh là *“Đại tướng của Nhân dân”*...

- Gắn bó với Nhân dân còn là yêu cầu của giai đoạn phát triển mới của đất nước. Đổi mới mô hình tăng trưởng, phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững đang yêu cầu cao về phát huy năng lực sáng tạo của quần chúng. Đó cũng là một trong những nguyên nhân của quan điểm đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay. Gắn bó với dân để phát huy những sáng kiến, kinh nghiệm trong dân, huy động các nguồn lực phát triển trong các thành phần kinh tế, tạo động lực tăng trưởng mới cho nền kinh tế nước ta hiện nay.

- Gắn bó với Nhân dân là dựa vào dân để xây dựng Đảng. Đảng ta là con nòi của dân tộc, như Hồ Chí Minh đã khẳng định. Đảng chỉ có một mục tiêu phấn đấu

là vì nước, vì dân, ngoài ra Đảng không có lợi ích nào khác. Trong lịch sử đấu tranh oanh liệt, Đảng đã được Nhân dân yêu mến, giúp đỡ, chở che, *“lòng dân yêu Đảng như là yêu con”*, nhờ đó mà đạt được thắng lợi. Ngày nay, trong công tác xây dựng Đảng, đặc biệt là chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, Đảng không thể thành công nếu không dựa vào dân.

- Nội dung gắn bó với Nhân dân hiện nay bao gồm nhiều mặt, từ xây dựng chủ trương, đường lối, hoạch định chính sách đến tổ chức thực hiện. Có thể nêu một số điểm chính là :

+ Luôn luôn xuất phát từ lợi ích của đại đa số Nhân dân để xây dựng chính sách.

+ Gần dân, luôn quan tâm đến đời sống thực tiễn của Nhân dân, để nắm vững dân tình, hiểu rõ dân tâm, yêu cầu của dân sinh, dân trí... để cùng dân giải quyết.

+ Đảng và Nhà nước có các biện pháp để thực hành dân chủ thực sự trong dân, để Nhân dân được tham gia, được nói, được bàn, được quyết định theo đa số những vấn đề thiết thân với dân ở cơ sở.

+ Tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước về KT-XH, VH, đảm bảo quyền lợi chính đáng của người dân chân chính, hạn chế tác hại của lợi ích nhóm, chống tham nhũng có hiệu quả. Xử lý kiên quyết, kịp thời những hành động tham ô, xâm hại đến lợi ích chính đáng của Nhân dân, nhất là ở cơ sở hiện nay.

+ Tiếp tục thực hiện tốt các quy định trong sinh hoạt đảng, như sinh hoạt hai chiều, lấy phiếu tín nhiệm, điều tra dư luận xã hội, phục vụ cho công tác xây dựng Đảng hiện nay.

3. Về đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh

- Đảng ta có truyền thống đoàn kết, vượt qua khó khăn, thử thách. Từ khủng bố trắng những năm 1930-1931, Đảng đã vươn mình đứng dậy. Trong điều kiện *“ngàn cân treo sợi tóc”* những năm 1945-1946, Đảng tự tuyên bố giải tán, trở thành *“Hội nghiên cứu chủ nghĩa Mác”* để tập hợp sức mạnh toàn dân tộc và thực hiện *“để bất biến ứng vạn biến”* để giữ vững nền độc lập còn non trẻ trước âm mưu xâm lược của bên ngoài. Trong những năm chiến tranh, kẻ thù muốn dùng bom đạn để biến chúng ta quay lại *“thời kỳ đồ đá”*, nhưng chúng ta đã đứng vững và chiến thắng. Trong những năm 1989-1991, trong số 13 nước xã hội chủ nghĩa có 9 nước đảng cộng sản, công nhân cầm quyền mất vai trò lãnh đạo, chế độ xã hội chủ nghĩa sụp đổ, chúng ta đã vượt qua bao khó khăn, đổi mới để tiến lên. Nguyên nhân đầu tiên và bài học chung của các thắng lợi là đoàn kết toàn Đảng, toàn dân.

- Tuy nhiên, trong giai đoạn phát triển mới của đất nước, chúng ta cũng đang đứng trước những thử thách lớn. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên hiện nay đã trở thành *“vấn đề cấp bách”*, cần tập trung giải quyết. Lợi ích nhóm đang tác động lớn đến việc thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và đang là nguy cơ trở thành cơ sở kinh tế của sự chia rẽ, thiếu thống nhất trong nội bộ. Yêu cầu của cuộc đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, lợi ích quốc gia, dân tộc ngày càng trở nên trực tiếp và thường xuyên. Đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh đang trở nên quan trọng và cấp thiết hơn.

- Tăng cường đoàn kết, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh cần tập trung vào những nội dung, công việc chính sau đây.

Một là, nâng cao phẩm chất trí tuệ của Đảng, xây dựng, hoàn thiện đường lối đổi mới, đề ra các chủ trương, giải pháp phù hợp cho giai đoạn phát triển mới

- Đảng ta là cầm quyền. Năng lực cầm quyền của Đảng là sự tổng hoà trình độ, khả năng, bản lĩnh chính trị để giải quyết các yêu cầu, nhiệm vụ do tình hình đất nước và thế giới đặt ra, nhằm lãnh đạo toàn dân thực hiện mục tiêu “*dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh*”. Muốn đề ra đường lối, chủ trương, quyết sách phù hợp, Đảng phải nâng cao tầm trí tuệ, nắm chắc yêu cầu thực tiễn, tình hình trong nước và quốc tế để tiếp tục hoàn thiện đường lối đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đưa nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

- Trong hoạch định đường lối phải tránh bảo thủ, trì trệ, đồng thời phải tránh hấp tấp, vội vàng, làm tốt công tác dự báo, chú ý đến những vấn đề mới nảy sinh để kịp thời nghiên cứu, tổng kết, bổ sung, phát triển cương lĩnh, đường lối, chủ trương của Đảng. Việc xây dựng, hoàn thiện đường lối đổi mới phải quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh “*đảng phải có chủ nghĩa làm cốt*”. Đảng phải kiên định nền tảng tư tưởng là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lấy đó làm và kim chỉ nam cho hành động, cơ sở quy tụ, xây dựng và phát huy sức mạnh đoàn kết trong Đảng, đoàn kết toàn dân tộc.

Hai là, quan tâm đến công tác xây dựng Đảng, thực sự coi xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt ở tất cả các cấp, các ngành.

- Trong sự nghiệp đổi mới đất nước, sự suy yếu, thoái hóa, biến chất của tổ chức đảng, làm cho vai trò cầm quyền của Đảng bị suy giảm, có thể dẫn đến mất ổn định chính trị - xã hội là một nguy cơ lớn. Chăm lo xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh là điều kiện tối cần thiết và là điều kiện tiên quyết để giữ vững ổn định chính trị - xã hội, phát triển kinh tế, văn hóa theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Tính chất then chốt của nhiệm vụ xây dựng Đảng thể hiện trong các điểm sau:

+ Đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả của nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn, thu hút và phát huy tiềm năng trí tuệ của toàn dân tộc. Trong thực hiện nhiệm vụ này, cần quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh: Để giành lấy thắng lợi trong cuộc chiến đấu không lồ này cần phải “*động viên toàn dân, tổ chức và giáo dục toàn dân, dựa vào lực lượng vĩ đại của toàn dân*”[25].

+ Cần đặc biệt coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Trong điều kiện cơ chế kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế hiện nay, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có đủ đức và tài, đầy tinh thần trách nhiệm trước Đảng, trước dân tộc, năng động, dám nghĩ, dám làm... không chỉ là sự quan tâm, phát huy nhân tố con người trong Đảng, mà còn để phát huy sức mạnh của toàn dân tộc, vấn đề có ý nghĩa quyết định đến thành bại của cả sự nghiệp cách mạng.

+ Kiên quyết đấu tranh, khắc phục tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tham nhũng, lãng phí, quan liêu và các tiêu cực khác ở trong Đảng và ngoài xã hội. Những tiêu cực trong xã hội đã xâm nhập vào cơ thể Đảng, vào bộ máy Nhà nước, thách thức nghiêm trọng uy tín của Đảng, Nhà nước trong Nhân dân, ảnh hưởng đến việc cầm quyền của Đảng, sự tồn vong của chế độ và con đường phát triển của đất nước. Do vậy, toàn Đảng và mỗi tổ chức Đảng, mỗi

cán bộ, đảng viên cần có nhận thức đúng đắn tư tưởng, tấm gương Hồ Chí Minh về nhiệm vụ xây dựng Đảng, để tham gia đấu tranh khắc phục tình trạng trên, xây dựng Đảng ta thực sự *“là đạo đức, là văn minh”*.

Ba là, tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng.

- Phương thức lãnh đạo của Đảng có vai trò quan trọng để đưa đường lối, chủ trương của Đảng vào thực tiễn cuộc sống. Đó cũng chính là yêu cầu mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề ra trong tác phẩm *“Sửa đổi lối làm việc”*.

- Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh trước hết và đặt trọng tâm đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước. Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội. Phát huy vai trò giám sát và phản biện của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Đảng tiếp thu những ý kiến của các tổ chức, đoàn thể để bổ sung, phát triển, điều chỉnh đường lối, chủ trương; để đổi mới phương thức lãnh đạo đối với hệ thống chính trị và toàn xã hội.

Bốn là, giải quyết tốt mối quan hệ với dân.

- Giải quyết mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa Đảng với dân hiện nay đang trở thành vấn đề cấp thiết, là bài học lớn rút ra từ 30 năm đổi mới. Sự phản ứng, đôi khi gay gắt, của Nhân dân ở một số nơi đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên, chính quyền các cấp, rõ nhất là cấp cơ sở; các *“điểm nóng”* liên quan đến nhiều vấn đề, trong đó có vấn đề nhà, đất, quyền dân chủ, dân sinh... liên tiếp xuất hiện ở nhiều địa phương đã phản ánh sự không bình thường trong mối quan hệ máu thịt này.

- Trong thời gian qua Đảng và Nhà nước đã có nhiều nghị quyết, chỉ thị, quy định, quy chế... để giải quyết mối quan hệ này, nhưng nói chung hiệu quả vẫn còn rất thấp. Điều đó phản ánh sự cố gắng, quyết tâm chính trị nhưng vấn đề cơ bản hiện nay là tổ chức thực hiện tích cực, kiên quyết, đồng bộ, có hiệu quả ở các cấp, các ngành. Đây là trách nhiệm của toàn Đảng, của mỗi tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng, trước hết là các cấp ủy đảng.

- Để giải quyết tốt mối quan hệ giữa Đảng với dân, ở tất cả các cấp, các ngành phải quán triệt các chỉ dẫn của Bác: Các quyết định, chủ trương được thông qua phải lấy lợi ích của đa số Nhân dân làm mục đích; các chính sách được ban hành phải có mục tiêu vì dân; cán bộ, đảng viên, công chức phải là công bộc của dân, *“vì Nhân dân phục vụ”*; các biện pháp thực hiện phải dựa vào sức dân và mang lợi ích cho dân... Điều quan trọng là mọi hoạt động của tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể phải thực sự lấy dân làm gốc.

Năm là, tổ chức tốt đại hội đảng bộ các cấp theo quy định của điều lệ Đảng.

Ngày 30-5-2014 Bộ Chính trị khóa X đã ban hành Chỉ thị 36-CT/TW về đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Chỉ thị đã xác định các yêu cầu và nội dung tiến hành đại hội đảng các cấp. Học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng ta trong sạch vững mạnh, *“là đạo đức, là văn minh”* phải trực tiếp phục vụ cho việc tổ chức tốt đại hội các cấp theo quy định của Điều lệ Đảng.

- Trong Báo cáo chính trị trình đại hội các cấp phải gắn kiểm điểm việc thực hiện nhiệm vụ chính trị với kiểm điểm việc thực hiện Chỉ thị 03-CT/TW, qua đó để

phát huy vai trò và gắn trực tiếp việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh với nội dung tiến hành đại hội.

- Trong việc chuẩn bị và tiến hành đại hội phải phát huy dân chủ, tăng cường đoàn kết, giữ vững kỷ cương, coi trọng chất lượng. Phát huy cao nhất trí tuệ, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, của mỗi cán bộ, đảng viên trong công tác xây dựng Đảng. Tổ chức thật tốt việc thảo luận những quan điểm, chủ trương, định hướng lớn nêu trong dự thảo các văn kiện trình Đại hội XI và các văn kiện đại hội đảng bộ. Báo cáo của mỗi cấp bộ đảng trước đại hội cần tập trung vào những vấn đề quan trọng, cấp bách trước mắt và có ý nghĩa lâu dài của địa phương, đơn vị. Tổ chức lấy ý kiến góp ý của các tầng lớp Nhân dân về các văn kiện dự thảo.

- Nâng cao tinh thần phê bình và tự phê bình, đánh giá đúng mức ưu điểm, khuyết điểm, kết quả lãnh đạo của cấp ủy và đảng bộ trong thực hiện nhiệm vụ chính trị; chỉ rõ nguyên nhân, nhất là nguyên nhân chủ quan, của những yếu kém, khuyết điểm và đề ra những biện pháp khắc phục.

- Việc lựa chọn, giới thiệu nhân sự bầu vào cấp ủy các cấp căn cứ vào tiêu chuẩn chung quy định trong Chỉ thị 36-CT/TW của Bộ Chính trị. Trong điều kiện hiện nay, quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về yêu cầu đối với cán bộ lãnh đạo, cần đặc biệt nhấn mạnh tiêu chuẩn về bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực, hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ được giao; uy tín trong Đảng và trong xã hội; có tư duy đổi mới, khả năng tiếp cận, nắm bắt, xử lý các vấn đề mới và vấn đề phức tạp mới nảy sinh; khả năng đoàn kết, quy tụ; phong cách làm việc khoa học, dân chủ, sâu sát, nói đi đôi với làm; dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm.

Đoàn kết xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh “là đạo đức, là văn minh” hiện nay không chỉ là trách nhiệm của toàn Đảng, trước hết là của cấp ủy các cấp, từ Trung ương đến cơ sở; của mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng, mà còn là yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc và là sự mong đợi của các tầng lớp Nhân dân.

(Theo Tài liệu do Ban Tuyên giáo Trung ương biên soạn và phát hành).